

Hindenburg

Hindenburg

John Rijssemus

Schrijver: John Rijssemus
Coverontwerp: John Rijssemus
ISBN: 9789402172737
© John Rijssemus

Wir sind keine Jugend mehr. Wir wollen die
Welt nicht mehr stürmen. Wir sind
Flüchtende.
Im Westen nichts Neues - Erich Maria
Remarque

1. Hans

Marne, september 1914

“Reims is ingenomen!”

Er klonk her en der gejuich, maar zonder al te veel enthousiasme. De Duitse troepen waren snel opgerukt, nadat ze veel meer tegenstand hadden gehad in België dan verwacht.

Nu had een handjevol cavaleristen de stad onverwacht ingenomen. Ze waren maar 100 kilometer van Parijs verwijderd.

Kapitein Hans Kühne keek nog een keer naar de foto van zijn vriendin die hij aan de binnenkant van zijn helm bewaarde. Hij had

een gevoel van vertedering als hij aan haar dacht. Ze was zwanger geworden na een paar maanden in hun relatie. Hij had graag met haar willen trouwen, maar die tijd was er niet meer geweest. Voordat ze de planning van de festiviteiten rond hadden, was hij opgeroepen.

Waltraud zei,

“Je bent over een paar maanden weer thuis. We hebben dan nog tijd genoeg.”

Dat was een mooie gedachte, maar hij dacht er nu anders over. Deze oorlog zou langer gaan duren dan iedereen had verwacht.

Hij was benieuwd of ze een jongen of een meisje zou gaan krijgen, maar diep in zijn hart hoopte hij op een jongen. Een jongen waar hij mee kon voetballen en waarmee hij samen aan zijn motor kon sleutelen. Hij glimlachte. Dat zou natuurlijk nog lang duren. Eerst moest hij deze verdomde oorlog zien door te komen.

Zijn buurman hielp hem nu terug naar de realiteit. Hij stootte hem aan en gaf hem een tinnen kop lauwe soep. Hans keek vol walging naar de inhoud. De soep zag er bepaald niet smakelijk uit. Ze aten al dagen slecht, want de bevoorrading had de opmars niet kunnen volgen. Daarnaast zorgden de hitte en het stof er voor dat iedereen in een rothumeur was,

ondanks de vooruitgang die geboekt was. De inname van Reims veranderde daar ook niet heel veel aan.

Het was donker aan het worden, maar verkoeling was er amper. De hete zinderende lucht zorgde er voor dat het veld waarin ze zaten een soort sprookjesachtige uitstraling kreeg. “Nee,” dacht Hans geen sprookje, eerder een nachtmerrie. De lucht leek zachtjes te vibreren en als hij over het veld keek, zou hij bijna kunnen vergeten dat het oorlog was.

Hij stopte de foto weer voorzichtig terug in zijn helm. Hij wilde de piekhelm nog niet opzetten, want het zweet liep hem zo al van zijn hoofd. Ook het laatste beetje avondzon zou zijn hoofd laten koken met de helm op. Hij stak zijn hand in zijn binnenzak en haalde er een verkreukeld pakje sigaretten uit. Zijn buurman had al een aansteker in zijn hand. Het gezicht van Hans lichtte op in de duisternis. Hij wilde zijn buurman bedanken, maar zover kwam hij niet. Een kogel van een sluipschutter vond het opgelichte gezicht makkelijk en voor Hans bleef slechts duisternis.

Fathers should be neither seen nor heard
Oscar Wilde

2. Martin

Frankfurt, 1920

De klap van zijn vader kwam hard aan. Hij had niet ingehouden en de klap van een grote, sterke, atletische man kon een jongen van 6 behoorlijk raken. Martin had het gevoel dat zijn oor brandde. De tranen schoten in zijn ogen, zowel van de pijn als van kwaadheid.

“Wat heb ik gedaan?”

“Jij kleine etter. Hoe vaak heb ik je nu al gezegd dat je uit mijn kamer moet blijven.”

“Maar ik ben niet in je kamer geweest.”

Achter zijn vader stond zijn broertje Siegfried gekke bekken te trekken. Martin wist genoeg. Hij hoefde niets te zeggen, hij zou de schuld toch wel krijgen. Dat kleine monster was de lieveling van zijn ouders.

“Waarom donder je niet op naar die debiele grootouders van je,” schreeuwde zijn vader met een rood aangelopen hoofd.

Martin was gek op zijn opa en oma en begreep de woede van zijn vader niet. Waarom had hij zo’n hekel aan hem, waarom had hij zo’n hekel aan de ouders van zijn moeder.

Hij draaide zich om en rende huilend de trap af. Zijn moeder zag hem aankomen, maar draaide zich om en liep naar de woonkamer. Troost van haar hoefde hij ook niet te verwachten. Martin deed de buitendeur open en viel in zijn haast om weg te komen bijna over de drempel. Als laatste daad van ongehoorzaamheid smeed hij met zoveel kracht als hij had de voordeur dicht. Het gaf een enorme klap en het kleine glas-inloodraam van de deur rinkelde onheilspellend. Hij zette het op een rennen in de richting van het huis van zijn grootouders. Hij was buiten adem toen hij bij zijn opa en oma was aangekomen. Zweet, snot en tranen liepen langzaam van zijn kin naar beneden. Hij pakte zijn zakdoek en veegde zijn gezicht af. Hij probeerde rustig te ademen en liep door naar binnen. De deur stond overdag eigenlijk altijd open, tenzij het te koud werd.

Zijn opa zat op zijn stamplaats in de oude leren stoel bij het raam. Hij was een forse man met een grote, grijze snor, die van onderen geel kleurde door de enorme hoeveelheid tabak die hij rookte. Op zijn hoofd had hij nog een beetje stekelhaar, maar veel was het niet. Opa Werner had altijd voor de spoorwegen gewerkt en nu zat hij het merendeel van de tijd met een sigaar in zijn mond te dampen als een oude stoommachine.

“Zo Martin, was er weer ruzie thuis? Misschien moet je even kijken in de garderobe in mijn jas.”

Dat was het teken dat zijn opa bij de snoepwinkel was geweest. Zelf at hij nooit snoep, maar hij bezocht de winkel met regelmaat om Martin van iets lekkers te voorzien.

Ondanks de pijn in zijn oor begon Martin zich al beter te voelen. Waarom kon hij niet bij zijn opa en oma wonen in plaats van bij zijn vader en moeder en irritante broertje. Hij wist dat hij vanavond weer naar huis moest. Hij zou het zo lang mogelijk uitstellen.

De volgende dag besloot Martin na school niet naar huis te gaan. Hij ging meteen naar zijn opa en oma.

Zijn oma stond achter haar Küppersbusch fornuis met oven. Het fornuis was haar grote trots. De 100 Reichsmark die ze voor het fornuis hadden moeten betalen, was een rib uit hun lijf geweest. In de loop der tijd was echter gebleken dat het een goede investering was geweest, want ze verdiende af en toe wat bij door haar baksels in de buurt te verkopen of te ruilen.

Martin had over het eten bij zijn grootouders nooit te klagen. De taarten die zijn oma kon bakken, maakten de soms wat vreemde gesprekken meer dan goed. Zijn oma was het tegenovergestelde van zijn opa qua bouw en gedrag. Zij was een dunne, kleine, vogelachtige vrouw die bijna onophoudelijk kletste en bewoog. Hoewel het meestal niet over dingen ging die hij interessant vond, was het wel gezellig. Ze was altijd liefdevol en Martin hield van haar, hoewel hij weleens stopte met luisteren naar wat zijn oma vertelde.

“Wat ben je aan het maken, omi?”

“De burens hadden aardbeien en ik heb beloofd een taart voor ze te maken. De aardbeien die ik overhoud zijn voor mij. Dus voor jou zit er ook nog wel een stukje taart in.”

Ze draaide zich om en moest lachen om de hongerige blik in Martins ogen. De kleine man had een eetlust voor twee. Ze vroeg zich af of hij thuis wel te eten kreeg. Het antwoord wist ze eigenlijk zelf wel. De laatste tijd at hij altijd bij hun en niet thuis.

Martin huppelde blij naar de woonkamer en pakte één van de boeken die zijn grootouders voor hem gekocht hadden. Hij kon niet goed lezen, maar hij zou het verhaal van Karl May uitkrijgen. Het was spannend en die Old Shatterhand was zijn held. Hij had geen idee wat Old Shatterhand betekende, maar hij had inmiddels wel begrepen dat hij heel hard kon slaan.

Met zijn vingers langs de regels worstelde hij zich door de bladzijden totdat zijn opa zei:

“Zeg Martin, wordt het niet eens tijd om naar huis te gaan? Ik neem toch aan dat je vannacht nog moet slapen om morgen weer fit naar school te gaan.”

Martin schrok op uit zijn boek en ging weer naar huis.

For me the most beautiful thing about Meccano is that it teaches you to think.

Andre Schaeffer, as quoted in by Hugh Schofield in web article 'Meccano Revives French Production' (23 Dec 2010).

3. Meccano

Frankfurt, 1921

“Opa, wat gaan we doen?”

Martin was net door zijn ouders bij opa en oma gedropt. Zijn ouders gingen met Siegfried op vakantie, maar wilden Martin niet mee hebben. Dat was de regel geworden in plaats van de uitzondering. Op het moment dat er iets als gezin gedaan werd, werd Martin bij opa en oma gedropt. Zijn ouders kwamen niet eens mee naar binnen. Een autodeur werd geopend en dat was het afscheid van Martin. Meteen nadat ze weg waren, had zijn opa zijn jas gepakt en tegen Martin gezegd,

“Kom.”

Martin was er aan gewend dat zijn opa geen spraakfontein was en het loonde zich altijd om te doen wat hij zei.

Martin kende de richting. Ze liepen naar een winkel waar hij regelmatig voor had gestaan. Hij was nooit naar binnen geweest.

“Wacht hier, Martin. Ik ga even naar binnen.”

Even later kwam opa weer naar buiten met een grote doos. Martin had vaak staan kijken bij deze winkel. Hij vond het geweldig wat je allemaal van meccano kon bouwen. In de etalage stonden hijskranen en vrachtauto's die zorgvuldig met de boutjes en moertjes in elkaar waren gezet.

Opa had een grote doos met meccano gekocht voor Martin. Hij nam Martins hand en samen liepen ze weer terug naar huis.

Vanaf dat moment was meccano het belangrijkste geworden waarmee hij speelde wanneer hij bij zijn grootouders was. Zijn interesse in meer technische zaken werd zo gewekt en zijn opa had vaak zwijgend laten zien hoe je bepaalde dingen kon samen bouwen en kon laten bewegen.

Opa was als leerling bij de spoorwegen begonnen, maar als mecanicien van stoomlocomotieven geëindigd. Langzaam was

hij door de rangen van arbeiders opgeklommen en had het respect van zijn collega's gewonnen door zijn expertise in het werken met metaal aan de draaibanken en zijn solide reparaties aan de treinen. Nu gebruikte hij die expertise alleen nog maar om stiekem meccano-delen zelf te maken voor Martin. Hij merkte het verschil uiteraard wel, maar was blij met alles wat zijn opa voor hem maakte.

What strange creatures brothers are!
Jane Austen

4. Siegfried

Frankfurt, 1930

“Martin, het maakt me niet uit wat je vindt. Je gaat naar de bijeenkomst van de Hitlerjugend, of je het nu leuk vindt of niet. Siegfried gaat ook.”

“Tja,” dacht Martin, “dat is ook een mooie manier om te motiveren.”

In de loop der jaren was de verhouding met zijn broer alleen maar verslechterd. Hij vond hem een schreeuwlelijk en tiran. Martin had gehoord dat het binnen de Hitlerjugend regelmatig volledig uit de hand was gelopen. Siegfried was regelmatig bij vechtpartijen betrokken. Initieel hadden de leiders toegekeken, hem daarna aangemoedigd. Nu waren ze bang voor hem.

Zijn moeder zei,

“Kom op Martin, er zullen ook meisjes zijn van de ‘Bund Deutscher Mädel’ misschien leer je er nog wat van.”

Martin moest toegeven dat hij geen ervaring met meisjes had, maar vond het wel erg banaal klinken uit de mond van zijn moeder. Zijn vader gaf hem een duw en zei tegen zijn broer,

“Kom op, het wordt tijd om te gaan, Siegfried.” Hun vader bracht ze weg. Siegfried mocht voorin zitten naast zijn vader, terwijl Martin op de achterbank moest zitten.

Martin troostte zich met de fantasie dat hij een chauffeur en lakei had en voelde zich achterin in de auto beter op zijn gemak dan wanneer hij voorin had gezeten.

* * *

Na een tijdje op het feest kwam Martin tot de conclusie dat er geen vrienden van hem waren. Dat had hem ook verbaasd, want zijn vrienden hadden net zoals zijn opa eerder communistische gedachtes of waren overtuigde sociaal-democraten. Siegfried had echter duidelijk genoeg fascistische vriendjes. Ze waren al behoorlijk aangeschoten door een

paar flessen Schnapps die mee naar binnen gesmokkeld waren.

Net toen Martin dacht dat hij buiten zou wachten tot ze weer opgehaald zouden worden, zag hij een meisje lopen dat hij gewoon met zijn ogen moest blijven volgen. Ze had twee blonde vlechten en droeg uiteraard het obligate uniform van donkere rok en witte bloes. Bij haar stond het alleen een stuk beter dan bij de andere meisjes.

Na een tijdje had ze door dat Martin haar nastaarde. Eerst keek ze een beetje hautain naar haar vriendinnen, maar wat later draaide ze zich om en lachte naar Martin. Hij kreeg even een raar gevoel en begon te blozen. Hij voelde zich behoorlijk ongemakkelijk en nu wist hij zeker dat hij buiten zou gaan wachten. Hij had geen zin om binnen ook nog voor gek gezet te worden.

Op weg naar buiten merkte hij dat het meisje hem volgde.

“Hoe heet je,” vroeg ze terwijl ze in de koele avondlucht stapten.

“Martin Bernhard.”

Ze deinsde terug en zei,

“Dus die rotzak van een Siegfried is familie van je.”

“Ja, jammer genoeg is dat mijn broer.”

Ze kon gelukkig lachen om het 'jammer' en Martin vroeg of ze een stukje met hem wilde lopen. Ze zei "Ja" en Martin voelde vlinders in zijn buik. Hij probeerde wat klunzig haar hand te pakken. Ze keek hem aan, glimlachte en pakte zijn hand stevig vast.

Net toen ze in de richting van het naastgelegen park wilden lopen, kwamen Siegfried en zijn maten naar buiten.

"Zo, zo, Martin en een meisje, het moet niet gekker worden."

De vrienden van Siegfried begonnen hinnikend te lachen als een stelletje marionetten.

"Ik denk dat ze niets voor jou is, meer iets voor mij."

Het meisje ging achter Martin staan en hij keek wanhopig naar Siegfried en zijn kornuiten.

"Kan je niet gewoon weer naar binnen gaan?"

"Ik dacht van niet Martin. Aan de kant."

Martin ging niet aan de kant, maar even later lag hij op de grond. Hij zag sterren en het licht ging langzaam uit.

Hij kwam weer bij zijn positieven toen iemand hem door elkaar schudde. Hij deed zijn ogen open en zag zijn vader. Zijn vader trok hem omhoog en zei:

“We gaan.”

Een wat bedremmelde Siegfried zat al in de auto, maar toen hij Martin zag gaf hij hem een onaangename knipoog.

Later hoorde Martin dat er seksuele contacten met ‘Bund Deutscher Mädels’-meisjes waren geweest die dusdanig uit de hand waren gelopen dat zijn vader zijn contacten en geld had moeten gebruiken om Siegfried uit de brand te helpen.

Martin kon zich het ene meisje nog goed herinneren en hij had haar graag weer willen zien, maar zag of hoorde nooit meer wat van haar. Toen hij begreep wat er gebeurd was, had hij zijn broer wel kunnen vermoorden.

Without education, you are not going
anywhere in this world.

Malcolm X

5. Fachhochschule

Köln, 1936

Het was duidelijk dat Martin thuis een persona non-grata was. Hij had zijn gymnasium gehaald en besloot zijn droom te volgen door naar 'die Vereinigte Technische Staatslehranstalten für Maschinen- und Bergmaschinenwesen' in Köln te gaan.

Iedereen leek blij te zijn dat hij uit huis ging, maar hij miste de bezoeken aan zijn grootouders en zijn vrienden die in Frankfurt bleven. Doordat Martins ouders hem liever kwijt dan rijk waren, kon hij een goede deal met ze sluiten. Zolang hij maar uit de buurt van Frankfurt bleef, zorgden ze er voor dat hij voldoende geld had.

Martin had op school laten zien dat hij een enorm talent had. In 1936 had hij zijn ingenieursexamen gehaald. Vrijwel meteen daarna had hij een baan in de Daimler-Benz fabriek in Stuttgart gekregen. Zijn ouders waren niet bij de feestelijkheden geweest die volgden op het examen en hij had geen poging gedaan om zijn ouders op te zoeken. Hij had zich echter gelukkig gevoeld tussen de medestudenten en zijn vrienden die gekomen waren.

Hij was erg verrast geweest toen zijn opa naar voren was gekomen in de zaal waar de diploma-uitreiking was en hem een hand gaf. Zijn oma was al een tijdje geleden overleden en zijn opa kwam niet veel meer uit huis. Voor deze bijzondere gebeurtenis had hij echter tijd gemaakt. Martin was ook erg ontroerd toen hij het cadeau zag dat hij van zijn opa kreeg. Het was het Junghans horloge dat zijn opa had gekregen toen hij met pensioen ging. Wat Martin op dat moment nog niet wist, was dat de artsen zijn grootvader nog maar een paar maanden te leven hadden gegeven. Het brak zijn hart toen zijn vader pas na de begrafenis vertelde dat de vader van zijn moeder was overleden.

Un espion au bon endroit remplace 20.000
hommes au front.
Napoleon Bonaparte

6. De spion

Bremen, 30 maart 1937

De koude bijtende wind uit het noorden deed de kleine man aan de kade van Bremen rillen. Hij trok de kraag van zijn jas tot onder zijn kin en keek geërgerd naar de Weser. De meeste inwoners van Bremen die zich naar buiten hadden gewaagd, zagen er koud, bleek en ongelukkig uit. De gebruiende huid van de man stak merkwaardig af tegen die van de dokwerkers op de kade. Wat ze in ieder geval wel gemeen hadden was hun chagrijnige blik. Je ging alleen naar buiten als het moest, anders waagde je je niet in de kou.

Een paar dagen geleden was hij nog in Spanje geweest, maar een bevel van hogerhand had er voor gezorgd dat hij terug moest naar een koud en naargeestig Duitsland. Zijn humeur was daardoor ook beneden het nulpunt gedaald.

De taxichauffeur die hem naar de haven had gebracht had hem goedgeluimd gevraagd, "Zo met de paas naar de zon geweest?"

Daarna was zijn lachen gestokt toen hij het grimmige gezicht van Geschke zag.

"Ja. Ahum. Sorry. Ik bedoelde er niets mee."

Tijdens de rit naar de haven was het ijsig stil geweest in de auto.

Lothar Geschke keek nog een keer naar het olieachtige water van de Weser en draaide zich om. Hij liep langs het Weserstadion in de richting van de Stader Strasse waar zich het politiegebouw en een militaire kazerne bevond. Het stadion gaf hem het gevoel dat hij niet meer in Duitsland thuis hoorde. Hij was nooit een grote voetbalfan geweest. Zijn verblijf in Spanje zorgde er voor dat hij het Duitse voetbal niet eens kon volgen. Dat dat zou bijdragen tot zijn gevoel van ontheemding had hij van te voren niet kunnen voorspellen.

Bij het politiebureau liep hij over het grasveld, in plaats van over de keurig geveegde

betonplaten, naar de ingang van het gebouw. Het gaf hem een gevoel van voldoening, een klein stukje burgerlijke ongehoorzaamheid in een land dat dat niet meer toeliet. De hoge deur bij de ingang gaf toegang tot een witte gang. In de gang stond een Duitse officier op hem te wachten.

“Heil Hitler. Je bent laat. Loop mee naar mijn kantoor.” Geschke wist dat deze man hem op de hoogte zou brengen van zijn nieuwe opdracht en waarom hij naar Duitsland was gehaald. Hij mompelde iets wat onverstaanbaar was voor de Duitse officier en dat was maar goed ook, want het gemoed van de man leek dezelfde kilheid te hebben als de witte gang en het weer buiten.

De voetstappen van het personeel galmden door de gang, zonder dat de officier er enige aandacht aan besteedde, maar toen een generaal voorbij kwam lopen, begroette hij die als een jonge puppy. Het had Geschke niet verbaasd als hij was gaan kwispelen en kwijlen. Een agressieve klik van de hielen van zijn zwarte leren laarzen en een geheven arm werden echter amper beantwoord. De generaal antwoorde met een lauw en moe handje tot zijn schouder alsof hij een zware

nacht had gehad. De alcohol was duidelijk tot in de spieren van zijn armen gelopen.

De meeste mensen die het politiegebouw aan de Stader Strasse binnen kwamen, waren of werknemer of soldaat van de ernaast liggende kazerne. Geschke had zich nooit thuis gevoeld in de officiële gebouwen van het leger en de politie. Te veel slechte ervaringen en herinneringen.

Toen ze aankwamen in het kantoor van Oberst von Zitzewitz keek deze voor het eerst naar de man die tegenover hem stond. Hij kende de naam van de man, of eigenlijk het mannetje, niet. Hij keek hooghartig, maar tegelijkertijd ook nieuwsgierig naar de man die niet zou zijn opgevallen in een voorstelling van sneeuwwitje en zeven dwergen, met uitzondering van het feit dat er dan acht dwergen zouden zijn geweest. De man had deel uitgemaakt van het Condor legioen in de Spaanse burgeroorlog. Als lid van Gruppe Imker had hij in burgerkleding voor Franco gevochten. Officieel waren er uiteraard geen Duitse soldaten geweest, maar hij wist wel beter.

Von Zitzewitz vond dat een pak beter paste bij de man dan een uniform. Het postuur van de man paste niet in het beeld dat hij van een

soldaat had. Hij was opgevoed in de geest van koning Friedrich Wilhelm. Soldaten moesten groot en indrukwekkend zijn, dat was al de helft van een militaire overwinning. Het koningsregiment werd indertijd niet voor niets de 'lange kerels' genoemd. De in rood geklede grenadiers waren minimaal 1 meter 88 geweest. De man die voor hem stond, reikte niet eens tot de schouders van een dergelijke soldaat.

Hij besloot dat hij de man geen stoel aan zou bieden, maar Geschke pakte de stoel voor het bureau en plofte neer. Het pak dat hij droeg had betere tijden gezien. De randen van de mouwen waren rafelig, waarschijnlijk hadden de motten er een rustig onderkomen gevonden tijdens zijn verblijf in Spanje. Het overhemd dat hij droeg was waarschijnlijk ooit wit geweest, maar leek nu een grijsgrauw. Erg onder de indruk van zijn omgeving of de rang van de officier leek hij niet te zijn. Hij keek ontspannen om zich heen en de houding irriteerde de officier. Von Zitzewitz was er aan gewend dat mannen voor hem in de houding sprongen. Borst vooruit, voeten bij elkaar en een opgeheven arm. De laconieke houding en het buitenlandse uiterlijk maakten hem onzeker over hoe hij de man moest

behandelen. Er leek geen enkel ontzag te zijn voor zijn rang en hij vroeg zich af of het mannetje wel geschikt was voor de opdracht die hij hem moest geven. Bij deze opdracht hoorde zeker een andere manier van presenteren en hij was er niet zeker van dat de man dat wel kon. Admiraal Canaris had hem echter gezegd dat de man een ware kameleon was. De lovende woorden van de admiraal hadden eigenlijk voldoende moeten zijn, maar konden hem niet overtuigen nu hij de man in levende lijve zag.

De aanbeveling van Canaris kwam niet alleen vanwege zijn kwaliteiten als spion, maar ook omdat hij een bijzondere aanleg had getoond in het opruimen van tegenstanders van de NSDAP en het uitschakelen van buitenlandse opposenten. De lijst die op zijn naam stond, was lang en zou vermoedelijk alleen maar langer worden.

Het was duidelijk dat Geschke geen morele bezwaren had tegen het verzenden van mensen naar het hiernamaals. Het stond Von Zitzewitz wel aan dat zijn belangrijkste drijfveer het geld leek te zijn dat hij voor dergelijke opdrachten kreeg. Dat was beter dan de mensen die zogenaamd meedreven op de ideologie van de Nazi's. Vandaag misschien

Nazi's morgen Communisten en overmorgen Kapitalisten. Geld en opportunisme waren duidelijke drijfveren en de officier vond dat daarmee de persoon waar het om ging ook goed in te schatten was.

Een paar jaar geleden in de Weimar republiek zou Geschke waarschijnlijk na verloop van tijd zijn opgepakt en als psychopaat zou bijtjesdag een wat te letterlijke betekenis hebben gekregen. De huidige regering van zwakbegaafde, geestesgestoorde individuen had echter een zwak voor dit soort mannen. Waarschijnlijk voelden ze een verwantschap door de missende genen.

De Pruisische officier wist dat de huidige regering niet terugdeinsde voor een moord bij het uitschakelen van politieke tegenstanders. De andere overeenkomst die ze hadden met Geschke was dat hun lengte duidelijk beneden het gemiddelde in Duitsland lag. Hitler 1 meter 73, Himmler 1 meter 74, Goebbels 1 meter 65. Mannen met een minderwaardigheidscomplex die zwolgen in een ideaalbeeld van blauwogige, slanke, grote Germanen. Dat terwijl ze zelf eerder op een gekrompen versie van dit volk leken: 'Schrumpfgermanen'. Von Zitzewitz had opeens een beeld van grote rondborstige

Duitse vrouwen in leer voor ogen, die met een zweep de drie varkens door een kamer joeg en schudde zijn hoofd om het plaatje uit zijn gedachte te bannen.

Geschke keek de stijve officier aan. Hij vond hem een typisch voorbeeld van de Pruisische adel en had direct een hekel aan hem. Hij vond het verbazingwekkend dat Frederik de Grote uit een gebied was gekomen waar deze seniele idioten tegelijkertijd huisden. Zijn idee dat je je moest schamen voor intolerantie en fanatisme, was duidelijk in de loop van de tijd verdwenen. Wat er in Pruisen overgebleven was, waren mannen met te weinig genen die op basis van aanzien officier waren geworden. Kennis en kunde met betrekking tot de oorlogsvoering die ze in Spanje hadden meegemaakt, had hij zeker niet en hij vermoedde dat hij nog minder kennis had van wat het betekende om als spion of sluipschutter in een ander land te opereren. Kennis van moorden had hij waarschijnlijk alleen in de geïnstitutionaliseerde vorm van soldaten die blind op elkaar toeliepen. Hij vond hem één van de vele amateurs in een wereld die snel professionaliseerde.

Hij keek naar het uniform en vroeg zich af of het rechtop zou blijven staan als de officier naar bed ging. Als een soort van harnas van een middeleeuwse ridder. Alles aan hem was stijf en kil.

Zonder zijn gevoelens verder te tonen, zei Geschke rustig,

“Ik was liever in Spanje gebleven. Ik denk dat ik daar mijn waarde meer dan bewezen heb. Ik ben één van de beste sluipschutters en misschien wel de beste. Jullie hadden me de komende tijd nog goed kunnen gebruiken.”

“We zullen je in de komende tijd ook goed gebruiken,” zei Von Zitzewitz geërgerd.

“We hebben een veel belangrijkere opdracht voor je in de Verenigde Staten. Een aantal adviseurs van president Roosevelt lijkt tegen de verdere steun aan Duitsland te zijn. Wanneer blijkt dat hun invloed te groot wordt, is het jouw taak om ze uit te schakelen.”

De kleine man knikte alleen en zei verder niets.

“Het is een unieke opgave. Tot op dit moment hebben we alleen industriële spionagemissies in de Verenigde Staten gehad. Je kunt je hiermee onderscheiden en je belang voor het Vaderland tonen.”

Tegelijkertijd dacht Von Zitzewitz,“ en je kunt er een hoop geld mee verdienen, wat je waarschijnlijk belangrijker vind.”

Geschke bleef stil. Hij was verrast. Hij had er niet op gerekend dat hij naar Amerika zou worden gestuurd. Hij had de opdracht waarschijnlijk mede aan zijn Engelse moeder te danken. Hij sprak goed Engels voor een Duitser, hoewel zijn ‘th’ altijd als een zachte ‘z’ was blijven klinken.

“Hier zijn papieren voor de boot van Hamburg naar New York. In New York wordt je door een van onze agenten, Fritz Duquesne, naar het hotel gebracht dat al voor je gereserveerd is. Hij zal je verder de details over je opdracht in Amerika vertellen. De korte versie is dat je als zakenman naar de VS gaat, omdat je je eigen bedrijf door de Amerikaanse overheid wil laten sponsoren. We hebben al verschillende vergaderingen en meetings voor je geregeld. Bestudeer de papieren die je meekrijgt goed, want je moet geloofwaardig overkomen.”

De kleine man knikte opnieuw en zei opnieuw niets. Hij was blij dat hij per boot naar Amerika kon. Hij had een hekel aan vliegen, waarschijnlijk vooral omdat hij er vaker met een parachute was uitgesprongen dan dat hij

daadwerkelijk geland was. Reizen met de boot zorgde er ook voor dat een aantal praktische problemen van het reizen met een vliegtuig verdween. Hij nam graag zijn eigen wapenverzameling mee en dat was nu zeker geen probleem.

De opdracht was een hele verandering voor Geschke. Na een jaar lang als sluipschutter in Spanje te hebben geopereerd, werd hij naar Amerika gestuurd. Belangrijke zakenman was niet iets dat natuurlijk bij hem paste. Hij hoopte dat de papieren voldoende informatie zouden bieden voor een geloofwaardige presentatie. Hij accepteerde de opdracht zonder mopperen.

Eerder had hij al een kort telegram gekregen met betrekking tot zijn nieuwe opdracht. Toen hij die zag en welke financiële vergoeding er bij hoorde, had hij zich bijna van blijdschap in de handen gewreven. Dat was echter niet erg professioneel geweest en die uitstraling wilde hij zeker wel hebben.

Terwijl hij de papieren in ontvangst nam moest hij moeite doen zijn gezicht in de plooi te houden. Het geld was belangrijk voor hem, belangrijker dan land ideologie en plicht. Aan de andere kant was iedere opdracht er een om serieus en professioneel af te handelen. De

gevolgen van een gefaalde opdracht zouden te groot zijn. Wanneer hij geluk had, zou in het geval van falen een rotbaantje in Duitsland het gevolg zijn, in het ergste geval eeuwigdurende duisternis.

Naast het geld voor de opdracht zag Geschke uit naar de ontmoeting met Duquesne, die in zijn ogen een grootheid was. Als geboren Zuid-Afrikaan had hij spectaculaire opdrachten gehad, die vaak fout waren gelopen, maar waar hij zich op de een of andere manier toch steeds weer uit gered had. Na zijn ontsnapping uit de gevangenis in Bermuda was hij naar de Verenigde Staten gevlucht en was Amerikaans staatsburger geworden. In het voorjaar van 1934 was hij echter toegetreden tot een Amerikaanse pro-Nazi organisatie.

Dat had er toe geleid dat er contact met hem werd gelegd door het hoofd van de Duitse Abwehr, Admiraal Wilhelm Canaris. Niet veel later was hij een actieve agent voor de Duitse regering geworden en had hij al meerdere spionageopdrachten uitgevoerd.